U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **O. T.,** zastoupený Mgr. Michalem Solichem, advokátem se sídlem Československé armády 556, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 1. 2017, č. j. 32 Az 2/2016 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Michalu Solichovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2016, č. j. OAM-694/ZA-ZA05-K08-2015; tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu v České republice dne 14. 8. 2015, přičemž z obsahu jeho žádosti, jakož i z následného pohovoru, který se stěžovatelem vedl žalovaný, vyplynulo následující. Stěžovatel, původem z východní oblasti Ukrajiny, konkrétně z Doněcké oblasti, pracoval od roku 2000 v Kyjevě. Zemi původu opustil v roce 2014, kdy odjel pracovat do Polska. Poté, co mu zde nebylo prodlouženo pobytové oprávnění, vycestoval do České republiky. Z Ukrajiny neodešel pouze za prací, ale také

z důvodu bezpečnostní situace, neboť tam stále dochází ke střetům různých skupin – ruských a ukrajinských. Stěžovatel však nepodporuje ani jednu z těchto skupina a na Ukrajinu se vrátit nechce (rád by zůstal a pracoval v České republice).

[3] Žalovaný uvedené důvody neshledal jako relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany, a proto vydal výše citované rozhodnutí, proti kterému podal stěžovatel žalobu. V ní zpochybnil závěry žalovaného s tím, že bezpečnostní situace na Ukrajině není ideální a v některých oblastech, zejména oblasti Luhanské a Doněcké, je skutečně vyhrocená a nelze ji vyřešit prostým přestěhováním do jiné části země. Současně stěžovatel poukázal na to, že nechce nastoupit do armády a podílet se na bojích, které by podle jeho názoru na Ukrajině vůbec neměly probíhat. Rovněž v doplnění žaloby zopakoval, že nechce bojovat za žádnou ze stran konfliktu; nestojí na žádné ze stran, přesto je pro svůj původ napadán obyvateli západní Ukrajiny.

[4] V napadeném rozsudku krajský soud neshledal žádný z žalobních bodů důvodným. K tvrzené obavě z nástupu do armády odkázal na relevantní judikaturu s tím, že požadavek státu na výkon vojenské služby nelze požadovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ohrožení z důvodu příslušnosti ke skupině obyvatel z východní Ukrajiny uvedl stěžovatel pouze v obecné rovině v doplnění žaloby. Krajský soud se proto touto námitkou nemohl blíže zabývat, nadto ji zhodnotil jako účelovou. Dle jeho názoru byla hlavním důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu snaha stěžovatele po legalizaci pobytu, která ovšem nespadá pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Udělení azylu tedy nebylo na místě, stejně jako nebylo na místě ani udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť i když stěžovatel pochází z Doněcké oblasti, žil a pracoval od roku 2000 v Kyjevě, kde je situace stabilní. Krajský soud proto podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu zamítl.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost rozsudku krajského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky azylově relevantních důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Konkrétně stěžovatel zopakoval, že byl napadán ze strany obyvatel západní Ukrajiny, a že se nejedná o nijak účelovou námitku, jak poukázal krajský soud namísto toho, aby se zabýval její podstatou. Stěžovatel současně poukázal na špatnou bezpečnostní situaci na Ukrajině, kterou se měl krajský soud podrobně zabývat v kontextu tvrzeného pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině (obyvatel východní Ukrajiny, které vláda a západoukrajinské obyvatelstvo považuje za separatisty a nepřátele země). Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že na území Ukrajiny neprobíhá mezinárodní ani ozbrojený konflikt. Zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze v Doněcké a Luhanské oblasti s tím, že aktuální potíže lze řešit vnitřním přesídlením. Tvrzení stěžovatele o příslušnosti k určité sociální skupině považuje za účelové; poprvé ho totiž uvedl v obecné rovině až v žalobě. Hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu

je dle názoru žalovaného legalizace pobytu stěžovatele na území České republiky. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí především otázku pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, vč. bezpečnostní situace na Ukrajině a (ne)možnosti vnitřního přesídlení. Tato otázka ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhuje pozornosti z žádného z důvodů ad 1) až 4) kritérií nepřijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvodu se odchýlit.

[10] Sociální skupina ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu je společenský útvar, který musí být určitelný natolik přesně, aby byl vůbec způsobilý k pronásledování. Příslušnost k sociální skupině je totiž nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může Česká republiky poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2004, č. j. 2 Azs

69/2003 – 48). V nyní souzené věci je však stěžovatelem presumovanou příslušnost k sociální skupině nutno odmítnout s tím, že tuto skupinu nijak blíže nevymezil a skutečnost, že je původem z východní Ukrajiny nelze samu o sobě **(aniž je provázena dalším znakem sociálně specifickým) považovat za znak příslušnosti k sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 – 64).**

[11] **Současně je třeba poznamenat, že stěžovatelem tvrzené příkoří ze strany obyvatelstva západní Ukrajiny nebylo v žalobě nijak blíže konkretizováno a lze ho ve shodě s krajským soudem vnímat jako tvrzení účelové, vymezené nad rámec původně tvrzených důvodů a žalobních bodů.** Tyto lze souhrnně vnímat jako snahu stěžovatele směřující k legalizaci pobytu na území České republiky (poté, co mu nebylo prodlouženo pobytové oprávnění v Polsku), což v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu rozhodně nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany; srov. rozsudek ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, rozsudek ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 - 53, či rozsudek ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43. V rozsudku ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, pak Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že: *„zákon o azylu sám určuje poměrně striktní pravidla, která musí žadatel o azyl, v případě, že chce získat azyl, splnit. To však není případ stěžovatele, který zcela zjevně zneužívá azylovou proceduru k legalizaci pobytu na území České republiky, což však nikdy nebylo účelem azylového řízení.*

[12] **Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom složité bezpečnostní i ekonomické situace na Ukrajině, na kterou se stěžovatel z lidsky pochopitelných důvodů vrátit nechce. Nicméně, chce-li zůstat v České republice a pracovat zde, jak výslovně uvedl při svém pohovoru s žalovaným, nelze to řešit skrze žádost o udělení mezinárodní ochrany. Je potřeba využít institutů jiných a podrobit se režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,** a to bez ohledu na složitost mechanismů, které tento předpis upravuje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 Azs 13/2017 – 32).

[13] **K samotné bezpečnostní situaci pak Nejvyšší správní soud připomíná, že ačkoli je stěžovatel původem z východní Ukrajiny, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči stěžovateli konkrétní individualizované nebezpečí** (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 atp.). Nutno navíc dodat, že stěžovatel dlouhodobě žil a pracoval v Kyjevě, tj. ve střední části Ukrajiny, jak správně poukázal již krajský soud. Je zde tedy reálná, přiměřená, rozumná a smysluplná možnost vnitřního přesídlení, kterou stěžovatel nijak konkrétně nevyvrátil (k podmínkám aplikace možnosti vnitřního přesídlení srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, publ. pod č. 1551/2008 Sb. NSS, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74).

pokračování

[14] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v případě napadeného rozsudku neshledal žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, jež je jednotná, ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl v řízení o žalobě ustanoven advokát – Mgr. Michal Solich, který stěžovatele zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud jmenovanému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé – kasační stížnost) ve výši 3100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3400 Kč. Jelikož zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3400 Kč, tj. 714 Kč. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 4114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 24. září 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu